

בש"פ 5519/19 - מדינת ישראל נגד מוטי מנשרוב

בבית המשפט העליון

בש"פ 5519/19

לפני: כבוד השופט נ' הנדל

העוררת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: מוטי מנשרוב

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
מיום 20.8.2019 במ"ת 38546-12-18 שניתן על ידי
כבוד השופט מ' ליפשיץ-פרבס

תאריך הישיבה: כ' באב התשע"ט (21.8.2019)

בשם העוררת: עו"ד רוני זלושינסקי

בשם המשיב: עו"ד מעין נופר עמון

החלטה

מונח בפניי ערר מטעם המדינה על החלטת בית המשפט המחוזי (מ"ת 38546-12-18, כב' השופט מ' ליפשיץ פריבס) להורות על שחרור המשיב ממעצר עד לסיום הליכים בגין עבירות סמים בתנאים שונים והעיקר ביניהם שהות במוסד לגמילה "בית אביבה".

1. הערר מעלה את הסוגיה אפוא האם המוסד הטיפולי מהווה חלופת מעצר ראויה. הפסיקה לא שללה אפשרות זו אך יש לבדוק האם זהו המקרה המתאים. לשם כך, נדגיש את הפרמטרים הבאים של מקרה זה: א. העובדות עמוד 1

והאישומים המיוחסים למשיב, שהוכחו לכאורה. על פי כתב האישום המשיב שימש כ"מנהל-על" של שלוש מעבדות סמים מסוג קנבוס בשלוש ערים שונות תוך שהוא מנחה את המעורבים האחרים בדבר תפעול של המעבדות, אופן הפקת הסם ודרך הפצתו. ב. המלצת שירות המבחן שתמך בשחרור המשיב לחלופה תוך ציון שהמשיב מכיר לראשונה בחייו בדפוסים עברייניים ובדפוסית התמכרות באישיותו אותם הוא רוצה לשנות ואף התחיל בתהליכי טיפול בכלא. ג. עיתוי ההחלטה - המשיב מצוי במעצר עד לסיום ההליכים מזה כתשעה חודשים. ד. עברו הפלילי.

2. בראייה מצטברת של הנתונים, עולה התמונה הבאה. המסוכנות של המשיב אינה נובעת משימוש בסמים או מהתמכרותו לסמים בלבד, אלא מהפצתם. זאת, דרך ניהול תחנות סמים למיניהן ומתוקף תפקידו המרכזי בביצוע העבירות המיוחסות לו. הוא הואשם בעבירות של גידול סם מסוכן, סיוע לגידול סם מסוכן, ניסיון סחר בסם, החזקת חצרים לשם הכנסת סם מסוכן, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן. הגם שמדובר בסם מסוג קנבוס, מדובר במעורבות ניהולית ועסקית בהיקף גדול.

לשון אחר, המיקוד אינו בשימוש בסמים והתלות בהם אלא בפעילות יזומה ורבת היקף שהוכחה לכאורה. זהו סוג אחר של מסוכנות אשר המוסד המוצע לא בהכרח מתמודד עמה. כאן המקום להזכיר את תסקיר שירות המבחן הראשון אשר עמד על אופיו המניפולטיבי והמתוחכם של המשיב אשר מנהל חלקים נרחבים בחייו במגוונים נסתרים. בתסקיר המשלים שהוגש אין התייחסות להיבטים אלו או לשינוי שיתכן וחל בהם. אלו כאמור מרכיבים מרכזיים בהערכת מסוכנותו של המשיב ועל כן לא ניתן לקבוע כי החלופה המוצעת מסוגלת לספק להם מענה. בהקשר זה, יש חשיבות לכך שמדובר במוסד סגור אך לא נעול או מגודר. ככל שמדובר בטיפול, אמנם עולה כי המשיב שולב בהליך טיפולי במעצר וכי השיג בו התקדמות מסוימת תוך הפגנת מוטיבציה להמשך העמקת הטיפול. זאת לזכותו, אך גם שירות המבחן ציין כי הליך זה מצוי בשלבים ראשוניים.

הסניגורית טענה כי יש להעניק למבקש הזדמנות טובה יהיה אם יחל להשתקם אך עילות המעצר קיימות בעוצמה ניכרת. בית המשפט המחוזי ציין כי גילו של המשיב הוא 38 שנים ועובדה זו מטה את הכף לטובת סיכויי הגמילה. לכך נעיר כי החברה ובעיקר המשיב ירוויחו אם יעבור בהצלחה טיפולי גמילה. ברם, המסגרת היא מעצר עד סיום ההליכים. מצוות המחוקק היא לתור בכל מקרה אחר חלופה שיש בה להשיג את מטרת המעצר באופן שפוגע פחות בחירותו של הנאשם. לשם בחינת הדברים מושם דגש על העושה והמעשה לכאורה. באשר לאחרון העורר הוא לכאורה "מנהל על" של מפעלי סמים ברחבי הארץ - ביבנאל, בעפולה ובאשדוד. על פי כתב האישום המפעל כולל מעבדות במקומות שונים וציוד רב, לרבות תערובות גידול מקצועיות. המשיב הואשם בכתב אישום יחד עם חמישה נאשמים נוספים, כאשר הוא הגורם המנהל. באחד המקרים המתוארים בכתב האישום נתפסו על ידי המשטרה סמים במשקל 1.3 ק"ג ובשווי 40,000 ₪, אשר המשיב הוא מי שהורה להוציא לפועל את עסקת מכירתם. בסופו של יום נתפסו במעבדות בניהולו של המשיב קרוב ל-112 ק"ג של סם. כמובן, כמות הסם כאמור משליכה ישירות על היקף העסקאות במפעל.

3. עוד נכון יהיה לשלב בהחלטה זו את עברו הפלילי של המשיב, אשר באופן נקודתי מעלה ממד נוסף של מסוכנותו. המשיב בעל עבר פלילי ואף לכאורה ביצע את העבירה הנידונה תוך ריצוי מאסר בעבודות שירות בגין עבירות סמים שביצע בשנת 2017. דבר זה המלמד שעונש מאסר לא הרתיעו מוסיף למסוכנותו ומחליש את היכולת לסמוך עליו. בא כוח העוררת אף טען לחשש ממשי להימלטות מאימת הדין לנוכח העובדה שהמשיב מחזיק בדרכון קנדי וטרם מעצרו הוקלט כאשר הוא משוחח על רצונו לברוח לקנדה לאחר שנדע לו על מעצרו של יתר הנאשמים בכתב האישום. הדבר אף צוין בהחלטת בית משפט קמא אשר הורתה על מעצרו עד תום ההליכים. אמנם דרכונו הזר מופקד

כעת ולא הוצג מידע חדש וקונקרטי בעניין אך הדבר מוסיף לקושי לתת אמון במשיב ולשחררו לחלופת מעצר, אשר כאמור אינה מגודרת ונותנת דגש בעיקר על ההיבטים ההתמכרותיים של ביצוע העבירות.

אכן, המשיב נהנה מחזקת החפות. אך כאמור הראיות הוכחו לכאורה. באשר לבדיקת העושה יוזכר שהמשיב עבר לכאורה את העבירה תוך ריצוי עבודות שירות. כדי להכניס את הסוגיה לפרספקטיבה הראויה, ניתן לשאול את השאלה הבאה. בהנחה שנאשם אחר היה מבצע את המעשים אשר ביצע המערער, על עברו הפלילי, אך לא היה מכור לסמים – האם היה מקום על פני הדברים לשחררו בלי להידרש לליבת מסוכנותו. נראה אפוא כי נכון לקבל את ערר המדינה.

4. סוף דבר, הערר מתקבל. המשיב יישאר במעצר עד תום ההליכים המשפטיים כנגדו.

ניתנה היום, כ"ב באב התשע"ט (23.8.2019).

ש ו פ ט
